

Els pressupostos de la Generalitat per al 2015 mantenen la despesa social al mateix nivell del 2004 i consoliden les retallades

CCOO considera que els pressupostos de la Generalitat per al 2015 mantenen la despesa social per càpita al mateix nivell del 2004 i consoliden les retallades ja fetes.

Són uns pressupostos irrealistes perquè el seu equilibri depèn d'uns ingressos (inversions corresponents al compliment de la disposició addicional de l'Estatut, compensació de l'impost de dipòsits bancaris, anticipació del Fons de Competitivitat del 2015) que requereixen un acord polític amb el Govern central i que el projecte de pressupostos generals de l'Estat no preveu.

Sense aquests ingressos extres, de 2.193 milions d'euros, no es pot complir amb l'objectiu de dèficit del 0,7% del PIB fixat pel Govern central, que fa recaure la major part de la reducció del dèficit sobre les comunitats autònomes.

En relació amb el 2014, la despesa global augmenta com a conseqüència, principalment, de la recuperació de la paga extra dels empleats i empleades públics i de la jornada i el salari del personal interí. No obstant això, no es preveu l'abonament dels 44 dies meritats de la paga del 2012, que el Govern central pagarà als seus treballadors i treballadores, ni la creació d'ocupació

pública per recuperar part dels llocs de treball perduts des del 2011.

La inversió pública és de 1.494 milions d'euros i augmenta en un 7,3% en relació amb el 2014, però queda encara molt lluny dels 6.010 milions de l'any 2010.

Hi ha un increment de les polítiques de foment de l'ocupació per la posada en marxa del programa de Garantia Juvenil, una iniciativa europea adreçada a reduir l'atur juvenil. No és, en canvi, admissible que això es faci a costa de reduir en un 57,1% el nombre previst de treballadors i treballadores en atur que participen en formació professional per a l'ocupació.

En salut, el pressupost és insuficient i consolida un escenari de retallades en un sector fortament tensat i que necessita una ràpida recuperació.

Cau un 17% la despesa en educació

La despesa en educació acumula una reducció del 17% respecte de l'any 2010. Hi ha una congelació de plantilles en un context d'augment del nombre d'alumnes. És particularment negativa la forta caiguda en les transferències als ajuntaments per a les despeses de llars d'infants.

editorial

Recuperació per a qui?

Malgrat els balanços anuals triomfalistes del Govern de l'Estat i del de Catalunya, la realitat que viu la gent no quadra amb els anuncis de recuperació econòmica.

L'atur, la precarietat laboral, la pobresa i la desigualtat com a conseqüència de la crisi i les polítiques de retallades i privatitzacions continuen sent els problemes principals del país.

De la reducció de l'atur registrat del 2014 només 1/3 es tradueix en nous llocs de treball que són majoritàriament precaris. Augmenten les persones aturades de llarga durada que no reben ingressos i la

pobresa també s'estén a les persones que tenen feina. S'incrementen les desigualtats i cada cop la bretxa entre rics i pobres és més gran el que evidencia que la recuperació només és per una minoria de la població.

Cal un canvi de polítiques que facin que la recuperació arribi al món real. Amb una reforma fiscal que faci pagar més a grans empreses i fortunes i persegueixi el frau i l'evasió fiscal; increments salarials per recuperar el poder adquisitiu i la demanda interna; una Renda Garantida de Ciutadania per a qui no té recursos; recuperant la despesa pública per no deteriorar encara més la qualitat dels serveis públics. ■

Seguiment massiu de la vaga en el sector del manteniment elèctric de Catalunya

CCOO d'Indústria ha valorat molt positivament el seguiment de la vaga general en el sector del manteniment elèctric de Catalunya que va tenir lloc els dies 7 i 8 de gener. Prop del 90% dels treballadors de les diferents empreses que Endesa té subcontractades per fer el manteniment de les línies elèctriques a Catalunya van secundar la vaga, que va finalitzar amb una concentració a les portes d'Endesa a Barcelona, i una manifestació fins al Parlament de Catalunya. CCOO ha fet una crida a Endesa i a les empreses subcontractades per trobar una solució al conflicte que pugui regular les condicions de treball, la seguretat i els nivells mínims d'ocupació en el sector. També és hora que la Conselleria d'Empresa i Ocupació de la Generalitat faci que les parts es reunixin en una mesa de negociació i que vetlli pel compliment de prestació d'un servei essencial a la ciutadania, evitant riscos de subministrament elèctric per a consumidors i consumidores i per a l'activitat empresarial. ■

CCOO protesta contra el trasllat de l'Agència Tributària de Catalunya

CCOO de Catalunya va convocar, el 16 de desembre, una concentració de delegats i delegades davant dels locals de l'Agència Tributària de Catalunya (ATC). La Generalitat de Catalunya havia comunicat la seva intenció d'abandonar urgentment la seu de l'Agència Tributària de Catalunya, situada al carrer de Fontanella de Barcelona. Les raons adduïdes per la Generalitat eren suposadament econòmiques, per una presumpta política d'ubicació de les oficines de la Generalitat en una nova "ciutat administrativa", amb caràcter d'urgència per l'anomenada "oportunitat de mercat".

La realitat, però, és que un conegut comerciant de roba està interessat a instal·lar una de les seves botigues a l'edifici que actualment ocupa l'ATC i sembla que la Generalitat està disposada a permetre-ho. Aquest és un trasllat que no vol ningú, ni el públic que hi acudeix, ni els treballadors i treballadores, ni la direcció de l'ATC. CCOO considera que no és un trasllat necessari, que no és urgent i que no suposarà cap estalvi per a la Generalitat. ■

En canvi, la despesa destinada als concerts educatius privats augmenta gairebé un 18%, la qual cosa posa de manifest que sí que hi ha marge en els pressupostos de la Generalitat per atendre millor les necessitats públiques, si hi hagués voluntat política de fer-ho.

Disminueix la despesa en habitatge i altres actuacions urbanes, com la Llei de barris, que acumula cinc anys consecutius de reducció.

Es manté pràcticament congelada la despesa en protecció social en un context d'increment de situacions de risc i vulnerabilitat. Des del 2010 s'ha retallat el nombre de perceptors de la renda mínima d'inserció i, el 2015, es manté inalterada la partida destinada a aquesta renda.

Es redueix la despesa en actuacions mediambientals, cosa que afecta el Programa d'infraestructures i gestió de tractament de residus.

També es redueix la despesa directa de suport a la indústria, a l'activitat emprenedora i a la internacionalització, promoció i foment del comerç. En la Llei d'acompanyament dels pressupostos, les modificacions introduïdes pel que fa a mesures fiscals i financeres en relació amb noves

taxes o nous fets impositius no tenen gaire repercussió econòmica. L'augment més important és el del 5% sobre totes les taxes que es preveuen en la mateixa llei de pressupostos.

Sí que, en canvi, són significatives –i molt negatives– algunes modificacions en matèria legislativa que la llei d'acompanyament incorpora de forma abusiva, com la creació d'una mesa de tot el sector públic tret de les universitats, és a dir, Generalitat més empreses del sector públic, que pot buidar de contingut la negociació col·lectiva en empreses, consorcis i fundacions.

També, aprofitant aquesta llei, s'incorporen canvis legislatius a l'ICS (Institut Català de la Salut) per introduir reformes regressives sense passar pel Consell de Direcció del CatSalut. En relació amb això, el Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya (CTESC) ha aprovat un dictamen per unanimitat en què proposa eliminar totes aquestes reformes com la que permetria als comandaments de l'ICS acumular càrrecs.

En definitiva, els pressupostos per al 2015 no tenen un caràcter social i se situen dins de la lògica de retallades que està presidint la política del Govern de la Generalitat. ■

La pressió de CCOO aconseguix que Eulen recol·loqui 22 treballadors que s'havien quedat sense feina ni atur

La reclamació, exigència i mobilització de CCOO, donant suport als treballadors i treballadores de l'oficina d'atenció al públic d'Endesa a Gran Via de les Corts Catalanes de Barcelona, ha donat els seus fruits. 22 treballadors s'havien quedat sense feina i sense subsidi d'atur després que EULEN hagués perdut el contracte amb Endesa i que la nova adjudicatària, Accenture Outsour-

cing Services, empresa que havia de subrogar el personal en compliment de l'article 44 de l'Estatut dels Treballadors, no acceptés aquesta subrogació. L'acord permet la recol·locació d'aquests a les dependències del centre d'atenció al públic que gestiona EULEN, conservant l'antiguitat i les condicions laborals que fins llavors tenien. ■

Mor l'històric sindicalista de la construcció Luis Valera

A l'edat de 70 anys, el passat 6 de gener, va morir Luis Valera, històric dirigent de CCOO i fundador del sindicat comarcal del Barcelonès i de la Federació de Construcció i Fusta. Va dedicar bona part de la seva vida al sindicat, on va lluitar per la defensa dels drets dels treballadors i les treballadores. CCOO lamenta aquesta nova pèrdua d'un referent del nostre sindicat. ■

Un informe de CCOO mostra com el treball ha deixat de ser una garantia contra la pobresa

Poc abans de les festes nadalenques, la Secretaria de Socioeconomia de CCOO de Catalunya va presentar un informe sobre pobresa laboral, amb el títol "Mercat de treball, llars i desprotecció social. Una aproximació a la pobresa en el treball a la província de Barcelona". Algunes dades d'aquest informe mostren clarament com el treball ha deixat de ser una garantia per no caure en una situació de pobresa. Segons l'informe, el 21,6% de les persones ocupades es troben en risc de pobresa laboral, i són les dones les que es troben en pitjor posició. En els darrers anys s'ha produït una forta caiguda de l'activitat i de l'ocupació, i ha augmentat un 163% l'atur a Catalunya i un 168% a la província de Barcelona. A més, s'ha produït un augment del 290% de les llars on tots els seus actius estan a l'atur. Segons l'informe, a Catalunya la taxa de risc de pobresa arriba ja al 29,5%.

El panorama desolador que mostra aquest informe quant a l'estat del mercat de treball, la situació de les llars catalanes i l'augment de la desprotecció de les persones, posa de manifest que calen mesures urgents tant per a les persones que ja es troben en situació de pobresa i risc d'exclusió social com per a les que cada cop són més vulnerables i van de camí de l'exclusió.

Nefastes reformes laborals

L'impacte de les reformes laborals ha estat absolutament nefast perquè no s'ha creat ocupació, s'han destruït llocs de treball i han empitjorat les condicions laborals, i han suposat un retrocés en els drets laborals de les persones treballadores.

L'increment notable de treball a temps parcial evidencia que no s'estan creant llocs de treball nous, sinó que s'estan repartint els mateixos llocs de treball entre diverses jornades de treball. Aquesta situació, acompanyada de la baixada de salaris i de condicions laborals, mostra el gran retrocés que estem patint en drets i en qualitat del treball. L'empobriment de les persones amb feina es produeix no només per la baixada dels salaris, sinó també per la seva pèrdua de poder adquisitiu.

Atur de llarga durada i sense protecció

Per altra banda, la prolongació de la situació d'atur provoca que cada cop més persones esgotin la protecció per atur. Lluny de prendre mesures per garantir la protecció d'aquestes persones, s'han endurit les condicions d'accés i la cobertura de les prestacions per desocupació.

La pobresa en el treball resulta de la interacció de tres tipus de factors: el mercat de treball, l'estructura de les llars i el sistema de protecció (Allègre: 2008). Per tant, si tenim unes llars cada cop més vulnerables, un model laboral en què es precaritzava cada cop més el treball i un sistema de protecció cada vegada més ineficax i més inaccessible per part de la població, podem parlar de pobresa i d'augment de la vulnerabilitat de les persones treballadores.

S'esgota el coixí familiar

Com hem pogut constatar en l'anàlisi de les llars, el coixí familiar s'esgota i les estratègies de supervivència de les llars són cada cop menors. L'increment de llars amb totes les persones aturades i de llars sense ingressos laborals així ho demostra.

El preocupant d'aquest informe no són els resultats en si, sinó els increments tan accentuats que s'han donat en els darrers anys. Si no es canvia el marc de relacions laborals i es dignifica l'ocupació, es recuperen drets, estabilitat i salaris dignes, cada cop seran més les persones que passin a formar part dels col·lectius que pateixen risc de pobresa o exclusió social, tinguin una feina o no.

La realitat actual posa de manifest que calen unes polítiques d'ocupació eficaces i urgents, sobretot, per al col·lectiu de persones que estan en situació d'atur, són caps de família i habiten en llars privades d'ingressos laborals. Si no es prenen mesures dràstiques i canvis de rumb en les polítiques, la situació serà cada cop més crua, ja que els sistemes públics de darrer recurs són insuficients i no ofereixen la cobertura adequada a les persones que pateixen risc de pobresa i exclusió social.

Metre les persones no trobin feina, cal garantir la seva supervivència amb una major protecció de la RMI (renda mínima d'inserció) i la implementació de la renda garantida de ciutadania, que impedeixi la pobresa i l'exclusió social.

Per tot això, cal potenciar un marc laboral que recuperi la dignitat del treball i de les condicions laborals, i que afavoreixi la generació d'ocupació estable i de qualitat. ■

Històric acord per als empleats i empleades públics dels ens locals de Catalunya de menys de 20.000 habitants

La Federació de Municipis de Catalunya (FMC) i l'Associació Catalana de Municipis (ACM), conjuntament amb els sindicats CCOO i UGT de Catalunya, van signar, el passat 19 de desembre a Solsona, un acord comú de condicions per a les empleades i empleats públics dels ens locals de Catalunya de menys de 20.000 habitants. Aquest és un instrument que regula les condicions i la relació dels empleats i empleades públics amb els ens locals dins el marc legal, que estalvia la necessitat de dur a terme

processos de negociació d'àmbit local i que permet que cap empleada o empleat públic local es quedi sense poder tenir un marc de referència. Després d'un treball consensuat durant més d'un any, l'acord va ser signat pels màxims responsables de les quatre organitzacions.

A Catalunya, hi ha 884 municipis de menys de 20.000 habitants. Sovint els municipis petits i mitjans no disposen de recursos i mitjans ni de capacitat suficient per dur a terme negociacions. A més, aquestes demandes sovint són difícils d'abordar a causa de les condicions i la proximitat dels equips de govern respecte als seus empleats i empleades públics. Amb aquest nou acord s'ofereix un instrument per a tots aquells municipis que no disposen d'un conveni o d'un acord propi per ordenar les condicions de treball per al seu personal.

Durada de tres anys

El nou acord s'aplicarà a funcionaris i funcionàries de carrera i a personal laboral, i, en tot allò compatible amb la naturalesa de la seva relació, a contractats laborals en pràctiques i per a la formació, i contractats a l'empared de convenis subscrits amb altres entitats. Està previst que la durada de l'acord sigui de tres anys, des de l'1 de gener del 2015 fins al 31 de desembre del 2017, prorrogable per períodes successius d'un any. Aquest acord és vinculant per als municipis de menys de 20.000 habitants que s'hi adhereixin expressament així com per als seus organismes autònoms i per al seu sector públic instrumental local. Qualsevol consell comarcal o ens local podrà adherir-se al conjunt de l'acord, sempre que així ho acordi el Govern i els representants legals dels treballadors i treballadores públics.

Per fer un seguiment del compliment de l'acord es crearan dues comissions, una de local i una altra de general de Catalunya. ■

CCOO denuncia 85 empreses catalanes per inaplicacions de conveni

El secretari general de CCOO de Catalunya, Joan Carles Gallego, conjuntament amb el secretari d'Acció Sindical i representants de diferents sectors, van presentar, a la seu del Consorci de la Inspecció de Treball i Seguretat Social de Catalunya, les seves aportacions al pla 2015 de la Inspecció de Treball i Seguretat Social de Catalunya. Al mateix temps, han lliurat les denúncies que el sindicat ha fet sobre 85 empreses catalanes per inaplicacions de conveni, per tal que el Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat actuï en conseqüència. Trobeu la informació en aquest document:

<http://bit.ly/1wcbOvF>

CCOO de Catalunya reclama el replantejament dels centres d'internament d'estrangers tal com estan concebuts actualment

Des de CCOO de Catalunya sempre s'ha qüestionat l'existència dels centres d'internament d'estrangers (CIE) i el fet que s'hi pugui retenir fins a 60 dies persones que no han comès cap delictes, simplement per no disposar de la documentació en regla, és a dir, per una falta administrativa. Uns centres que han estat 29 anys sense un reglament que en regulés el funcionament, cosa que ha fet que aquests centres fossin llocs a les portes dels quals s'atura el dret i perd la seva vigència real el reconeixement de la dignitat de les persones, i que s'han caracteritzat per la seva opacitat informativa i per les dificultats d'accés que han posat a institucions i entitats que treballen pels drets humans.

Recentment, CCOO de Catalunya va participar activament en la campanya "Tancarem el CIE", pro-

moguda per SOS Racisme i que va comptar amb el suport d'un gran nombre d'entitats i de particulars. En el marc d'aquesta campanya, el sindicat va poder realitzar una visita al centre d'internament de la Zona Franca de Barcelona i va efectuar un seguit de trobades amb diferents agents implicats en la gestió d'aquest centre (Brigada Provincial d'Estrangeria i Documentació de la Policia Nacional, Sindicat Unificat de la Policia, Migrastudium, Fiscalia d'Estrangeria de Barcelona...).

Resolució de la Comissió Executiva

Amb la informació recollida en aquestes trobades i d'altra documentació jurídica relacionada amb els CIE es va elaborar el document que va servir de base per una resolució que ha estat aprovada per la Comissió Executiva del sindicat.

El document analitza el marc legal dels centres d'internament, les mancances detectades en el seu funcionament i qüestionava la seva existència en la manera que estant concebuts aquests centres, ja que atempten contra els drets fonamentals de les persones. En definitiva, CCOO aposta per un nou model de gestió de les repatriacions i expulsions –enteses com una mesura excepcional– molt més proporcional, transparent i respectuosa amb els drets i amb la dignitat de les persones. CCOO proposa dotar les persones immigrants en situació d'il·legalitat d'un permís de residència provisional de tres mesos i vincular-les a projectes d'integració social promoguts per organitzacions no governamentals.

La resolució, la trobareu aquí:

<http://bit.ly/1sxkUYy>

QUOTA D'AFILIACIÓ PER A L'ANY 2015

El Consell Confederal, en el seu Programa d'acció previst per al 2014-2015, ha establert, entre d'altres qüestions, un Pla integral de quotes que permetrà adequar-les a la situació econòmica, social i afiliativa. L'aplicació de la quota es realitzarà a partir dels ingressos i no de la situació laboral.

Així el 2015 la quota d'afiliació, depenent dels ingressos de les persones afiliades, serà la següent:

General: 11,20 euros

D'aplicació a totes les persones afiliades que tinguin retribucions o prestacions superiors al salari mínim interprofessional (SMI) fixat per cada any.

Especial: 6,75 euros

D'aplicació a totes les persones afiliades que tinguin retribucions o prestacions iguals o inferiors al salari mínim interprofessional (SMI) fixat per cada any.

Supereduïda: 2 euros

D'aplicació a totes les persones afiliades que tinguin retribucions o prestacions iguals o inferiors a la renda mínima d'inserció (RMI) fixada per cada any.

Acció Jove: 2 euros

Per a joves, menors de 30 anys, a la recerca de la primera ocupació.

Quota zero: 0 euros

Per a persones en situació d'atur sense ingressos, prèvia sol·licitud i validació del sindicat.

Quota militant: 15 euros

Per a afiliats i afiliades que vulguin col·laborar reforçant econòmicament el sindicat, s'afegeix una petita aportació voluntària de 3,80 euros mensuals a la quota general, que passaria d'11,20 euros a 15 euros al mes. S'ha de sol·licitar per escrit al sindicat.

La quota d'afiliació cobreix una pòlissa col·lectiva de nou mil euros (9.000 €) en cas de mort per qualsevol tipus d'accident per a l'afiliat o afiliada amb una antiguitat mínima d'un any i que estigui al corrent de pagament, excepte per a les situacions d'Acció Jove i quota zero.

Per accedir a qualsevol quota inferior a la general, cal presentar la documentació que acrediti la situació laboral de la persona afiliada i el certificat de retribucions o prestacions, i es farà efectiva a partir d'aquesta comunicació.

La quota sindical es considera despesa deduïble a l'efecte de l'impost sobre la renda de les persones físiques. Per justificar-la, cal conservar els rebuts pagats o els fulls de nòmina.

SMI: salari mínim interprofessional per al 2015: 9.080,60 €/any.

RMI: renda mínima d'inserció per al 2014 a Catalunya: 426 €/mes. ■

Bons resultats de CCOO a les eleccions sindicals

En les darreres setmanes, CCOO ha continuat obtenint bons resultats a les eleccions sindicals celebrades en diferents empreses a Catalunya. Vegem-ne alguns exemples. CCOO ha obtingut un gran resultat a l'empresa Informació i Tecnologia

Catalunya del Prat de Llobregat, amb 264 treballadors, on el nostre sindicat ha aconseguit els 13 delegats. També a SGS Tecnos, CCOO ha aconseguit els 9 delegats que s'hi escollien. Gran resultat a Codorniu, on CCOO ha obtingut la majoria de delegats, 7 concretament per 1 la UGT i 1 la CGT. A l'Ajuntament de Sant Quirze del Vallès, CCOO tindrà 8 dels 14 delegats que s'hi escollien i a Mecalux, 13. A l'empresa Cofely España, CCOO ha aconseguit 12 delegats per 5 la UGT. Finalment, cal destacar que CCOO ha guanyat també les eleccions sindicals a Panasonic amb tots els delegats (9), a l'Ajuntament de Sant Boi, al de Sabadell i a l'Associació Sant Tomàs – Parmo. ■

Informe sobre l'evolució de l'atur registrat, l'afiliació a la Seguretat Social i la contractació registrada

Després de conèixer les dades sobre l'atur registrat durant tot l'any 2014, CCOO de Catalunya constata que l'atur registrat s'ha reduït al llarg de l'any, però una anàlisi més profunda de les dades, recollida en l'"Informe sobre l'evolució de l'atur registrat, l'afiliació a la Seguretat Social i la contractació registrada el 2014", elaborat per la Secretaria de Socieconomia, permet comprovar com només el 57,5% de qui surt de l'atur ha trobat una feina, segons els fluxos de l'atur que publica l'Observatori d'Empresa i Ocupació. Les xifres de l'atur registrat per si soles no mostren la realitat del mercat de treball perquè no tothom que no té feina consta com a aturat, les reduccions de població total i activa poden reduir l'atur sense creació d'ocupació i la no-renovació de la demanda d'ocupació, cada cop més freqüent entre persones aturades de llarga durada amb totes les prestacions esgotades, suposa deixar de ser considerat persona aturada.

És imprescindible tenir en compte l'evolució del nombre de persones afiliades i donades d'alta a la Seguretat Social així com de la contractació registrada. En el primer cas, tot i haver augmentat al llarg de l'any, s'evidencia una alta rotació d'altres i baixes, com a conseqüència de la parcialitat i la temporalitat, del 23,5% i del 27,3%, respectivament, del total de l'afiliació a escala estatal. Pel que fa a la nova contractació, ha crescut però de forma insuficient per donar resposta a l'elevadíssim nombre de persones que romanen a l'atur, i incrementant la precarietat en un 88% dels nous contractes de caràcter temporal.

Per tant, CCOO considera que el nostre mercat de treball encara no mostra signes de poder donar resposta a les gairebé 576.000 persones registrades com a aturades, i que cal crear ocupació sòlida i de qualitat. ■

<http://bit.ly/1u5SNv7>

GUY STANDING

“El precariado es la primera clase social de masas en la historia que ha ido perdiendo sistemáticamente los derechos conquistados por la ciudadanía”

Guy Standing es economista y escritor

El economista británico Guy Standing nos visitó el pasado 18 de diciembre, invitado por la Fundació Cipriano García de CCOO de Catalunya y por el Institut del Treball de la Universitat Autònoma de Barcelona. Con la presentación-debate sobre su libro *Precariado. Carta de derechos*—editado en castellano, con traducción de Andrés de Francisco, por Capitan Swing hace escasamente un mes— inauguró el Speakers' Corner de la exposición “CCOO: 50 anys d'història de Catalunya (1964-2014)”, que podéis visitar en el Museu d'Història de Catalunya hasta el próximo mes de marzo de 2015. Actualmente, Standing es profesor a tiempo parcial en la Escuela de Estudios Orientales y Africanos (SOAS) de la Universidad de Londres. Sin embargo, su presentación pasa también por mencionar otras facetas destacadas de su trayectoria profesional. En primer lugar, su trabajo, entre 1975 y 2006, en la Organización Internacional de Trabajo (OIT), como director del Programa de Seguridad Socioeconómico de la OIT, a partir del cual se elaboró el informe más importante de seguridad socioeconómica de ámbito mundial, además de la creación del índice de trabajo decente. Durante los años ochenta, Standing elaboró una serie de informes e investigaciones sobre el fenómeno de la flexibilización laboral introducida por las políticas neoliberales del mercado de trabajo en EE.UU. y en Europa. Y durante la década de los noventa estudió economías como la rusa, después de la implosión de la URSS, y la sudafricana, después del fin del *apartheid*. Pero otra faceta destacada de Standing es la de ser cofundador, en 1986, de una red global, la Basic Income Earth Network (BIEN), que defiende desde hace décadas la renta básica universal para la ciudadanía.

■ **Usted se refirió a los flexitabajadores en su libro *Beyond the New Paternalism* (2002) y al precariado en su estudio posterior, *Work after Globalization* (2009). Sin embargo, el término precariado viene de lejos, circula a partir de los años ochenta del pasado siglo xx. ¿Qué es aquello que, desde su punto de vista, caracterizaría lo que usted considera la nueva clase social del siglo xxi?**

Este concepto engloba a quienes no tienen estabilidad. El precariado es un actor formado por un conglomerado de varios grupos sociales diferentes, especialmente los inmigrantes, que llamo “residentes”, los jóvenes con formación y los que por las precarias condiciones del trabajo asalariado que realizan han quedado situados fuera del grupo de la antigua clase obrera industrial. Por supuesto, siempre ha habido trabajo temporal, por lo que esta característica en sí no distingue al precariado. Pero el concepto de precarización no se refiere a la pérdida de estatus, al contrario del concepto de proletarización como adaptación a un salario y a un empleo estable, un concepto muy utilizado por historiadores del ochocientos. Precarización se refiere más bien a una pérdida de control sobre el propio tiempo y sobre el desarrollo y el uso de las capacidades propias. Además de todo ello, una persona que pertenezca al precariado tiene, a diferencia del viejo proletariado, un nivel educativo y formativo por encima del nivel que se le exigirá en el trabajo que se le ofrezca y que no corresponde a sus expectativas. Esta característica es históricamente inédita, exclusiva del precariado. Por lo tanto, este grupo difiere de las características del proletario clásico, quien, en el mejor de los casos, aprendía un oficio o habilidad a una edad

temprana, y si era competente podía ascender de oficial a artesano y de artesano a maestro o supervisor, construyéndose una identidad ocupacional. Esta movilidad ocupacional en un sentido ascendente se ha interrumpido para el precariado. Este en cambio debe aprender y reaprender innumerables trucos y desarrollar habilidades sociales, emocionales y comunicacionales que sobrepasen cualquier demanda del proletariado. Además, en su caso, se establece un nuevo tipo de relación entre trabajo y pobreza que se extiende en Europa. Aquí entran en juego lo que yo llamo “las trampas del precariado”, que generalmente debe emplear muchos más recursos en trabajo no remunerado, lo que llamo “trabajo para buscar trabajo”, de lo que jamás lo hizo el proletariado. También, de otra manera, son las trampas propias de la pobreza, un producto de los subsidios condicionados. En definitiva, se ha producido un colapso entre empleo y trabajo. El proletariado era explotado en el lugar de trabajo, en tiempo de trabajo remunerado. Normalmente, el actual precariado debe dejarse la piel en el trabajo y además trabajar fuera de las horas o de los días de trabajo remunerado. Un ejemplo de lo que digo son los “contratos cero horas” implantados de manera reciente en el Reino Unido. Un segundo rasgo definitorio y distintivo de este grupo es que tiene unas relaciones de distribución específicas. Esto quiere decir que sus fuentes de ingresos difieren de las de otros grupos sociales. Tal y como he desarrollado en mi anterior libro, el precariado recibe casi todos sus ingresos en forma de salarios monetarios. Sin embargo, no recibe la serie de beneficios no salariales de empresa —vacaciones pagadas, permisos por diferentes razones, plan de pen-

siones, etc.– que normalmente han recibido los asalariados y el proletariado, y no recibe beneficios regulados por las leyes del estado. En tercer lugar, tiene relaciones específicas con el estado. Ello significa que aquellas personas que pertenecen al precariado tienen menos derechos civiles, culturales, sociales, políticos y económicos. Son más débiles que otros grupos en relación con el orden jerárquico teniendo en cuenta la media de ingresos. En definitiva, el precariado es la primera clase social de masas en la historia que ha ido perdiendo sistemáticamente los derechos conquistados por los ciudadanos y ciudadanas. Es decir, se trataría de unos individuos con una “ciudadanía restringida”. Así que nos preguntamos sobre el hecho de desvincular o no los derechos de ciudadanía del hecho de tener o no tener empleo. Por último, las características que definen a esta nueva clase, que está en formación, hacen que ya no se sienta identificada con el viejo proletariado y que haya descubierto que la sociedad no era capaz de cumplir sus promesas de mejora social y prosperidad.

■ **Sin embargo, como usted sabe, su propuesta ha abierto un debate entre la propia izquierda respecto del concepto precariado. ¿Qué opina de ello?**

Como he respondido a mis críticos, la precarización no puede entenderse sólo como trabajo temporal, es una adaptación de las expectativas vita-

les a un empleo inestable y a una vida inestable. Además, me interesa añadir que su aparición no tiene sus causas en la crisis que arranca en 2008. Sus raíces están vinculadas a la flexibilización de las relaciones laborales que arrancan de los años ochenta, del programa político y el relato neoliberal que a partir de entonces triunfaron. La familiar afirmación socialdemócrata según la cual la flexibilización de la búsqueda de empleo ha creado crecimiento del desempleo, a escala mundial, es una afirmación falsa. Hay más empleos que en cualquier otro momento de la historia, algo que lo explica el número de población realizando trabajo remunerado, tanto en los países de la OCDE como en los mercados de trabajo de las economías emergentes. De lo que hablo es de la precariedad extendida. El dilema no es que el desempleo aumente, sino casi lo contrario, la extensión de los empleos de baja productividad con bajos salarios y casi sin beneficios salariales. La liberalización de las economías en esta desincrustada fase de la transformación global triplica el suministro mundial de empleo a la economía de mercado abierta. Ha quedado cuestionada la lógica según la cual a una secuencia de crisis correspondía un descenso de la creación de empleo. Desde el principio de siglo XXI se ha creado más trabajo que nunca, pero en lo que es necesario detenerse es en qué tipo de trabajo es el que se ha creado y cuáles son sus características marcadas por la inseguridad y el surgimiento, entre otros fenómenos, de

la figura del trabajador pobre, aquel que trabaja pero no puede subsistir con sus ingresos, y que, a menudo, está en la frontera de la exclusión social. Para referirse a este fenómeno en EE.UU., por ejemplo, se habla de la “señora que empuja el carrito por la calle”; da igual, se puede hablar de mujer pero también de hombres. De manera que este es el factor más importante que da forma a la emergente estructura de clase, cuestión que fundamentalmente ha debilitado la posición negociadora de los trabajadores en todas las partes del mundo. En definitiva, con la globalización se ha producido una gran convergencia, en el sentido de converger hacia la baja salarial, pero también en la transformación de las condiciones en el trabajo asalariado en un sentido de no estabilidad, que ha supuesto la extensión e intensificación de un nuevo paradigma global laboral. No nos sirve para solucionar el problema una determinada ideología heredada del siglo XX, el siglo más estúpido en cuanto a la concepción del trabajo, el siglo de la ideología del laborismo, una ideología del trabajo como deber moral, como obligación social y, finalmente y en conexiones con las tradiciones liberales, como forma de alcanzar el éxito. El sentido de la vida de la gente no es el trabajo, es ser libres. Y para ello es necesaria la distinción analítica entre *work* y *labour*, que no existe en castellano. Por tanto, tenemos que preguntarnos cómo humanizar el trabajo, qué satisfacemos con él, buscar soluciones a este asunto.

Programació de l'espai de debat Speakers' Corner durant el mes de gener

En el marc de la commemoració del 50è aniversari de Comissions Obreres de Catalunya, continuen les sessions a l'**Speakers' Corner**, un espai de debat habilitat dins l'exposició "CCOO: 50 anys d'història de Catalunya (1964-2014)", amb la voluntat de debatre amb arguments i idees sobre el passat, el present i el futur del sindicalisme. Ja estan programades les següents sessions, que tindran lloc els dimecres del mes de gener a les 18.30 hores al Museu d'Història de Catalunya (Palau de Mar, plaça de Pau Vila, 3 de Barcelona).

La primera sessió del nou any ja va tenir lloc ahir, 14 de gener del 2014, amb **Antonio Madrid**, professor de filosofia del dret i coordinador del Dret al Dret, de la Universitat de Barcelona (UB), qui ens va parlar de "La lucha por los derechos: una tarea compartida".

La següent sessió està programada per al 21 de gener amb **Jordi Guixé**, de l'Observatori Europeu de Memòries de la UB, que explicarà els eixos europeus de les polítiques de memòria, debats i conflictes.

I per acabar el mes, el 28 de gener, **Dolors Comas d'Argemir**, catedràtica d'antropologia social de la Universitat Rovira i Virgili (URV) i presidenta de la Fundació Nous Horitzons, parlarà del Tractat Transatlàntic de Comerç i Inversions, una nova ofensiva contra el model social europeu. ■

“Los sindicatos son necesarios para poner el foco en las cuestiones del centro de trabajo, para negociar con los empresarios y con el estado en beneficio de los empleados”.

■ Con sus últimos trabajos, en particular con el programático Carta de derechos, ¿propone una utopía humanista frente a la distopía neoliberal, la ficción del libre mercado autoregulado?

Sí, en efecto. Es necesario construir a través de la movilización ciudadana un relato y un programa de acción política que cuestione a fondo la distopía neoliberal, es decir, una sociedad sin comunidad, unas instituciones sin control, etc., nutridas no por la desregulación, como suele afirmarse, sino por la re-regularización en un sentido bien preciso. Es necesario reinventar las formas de justicia y de solidaridad, de empatía social, con el fin de hacer posible el ejercicio de la libertad. La renta básica universal que defiende junto con muchos otros, y explico en detalle en este libro, tiene el objetivo de ofrecer una existencia material a toda la población, esto es un elemento de seguridad. Pero esto no significa rehuir la flexibilidad, como hicieron los sindicatos obreros y la izquierda política europea en los ochenta y noventa, se trata de construir una contrapuesta sobre la forma y la aplicación de esa flexibilidad. Por otro lado, la renta básica puede conferir poder de negociación y capacidad de lucha colectiva de los propios trabajadores y trabajadoras.

■ Para este cambio político del que nos habla, y que asegura que ya ha comenzado, usted propone llevar a cabo unas ambiciosas reformas sociales para garantizar la seguridad económica como un derecho ciudadano.

El precariado sólo puede enfrentarse al futuro con optimismo si el estado se mueve en la dirección del pago de una renta básica universal, una cantidad mensual suficiente, incondicionada, para proporcionar a cada residente legal una seguridad básica. Sin un derecho exigible como este, seguirán creciendo la inseguridad, el endeudamiento y la desigualdad. La cuestión central hoy no pasa por la producción, ¡producir, producir...! Cuanto

más trabajas más produces, se nos dice: ¿eso es así? No. Desde mi punto de vista, la cuestión central, en realidad, se sitúa en el terreno de la distribución de la renta, de romper la lógica actual y proponer un programa que haga posible el cambio... En un sistema global, los salarios han perdido peso, mientras que los ingresos por arrendamientos y el capital financiero son elevados y crecientes. Necesitamos revisar nuestra imaginación económica. Para que los trabajadores y trabajadoras y el precariado tengan una renta adecuada, es simplemente esencial algo similar a una renta básica. En mi libro detallo 29 artículos de una carta de derechos, que conecta con la tradición de las iniciativas populares en la legislación inglesa como el movimiento del Cartismo en el siglo XIX e incluso con la Carta Magna de 1215 y la Carta del Bosque de 1217. Estoy hablando de democracia representativa, junto con democracia participativa y directa. Es urgente y necesario modificar la dirección donde han conducido las políticas neoliberales y una izquierda que no ha sabido darle alternativas, sino que como la Tercera Vía las ha asumido y protagonizado en primera persona. En este sentido, cabe pensar que hay futuro. La explosión de energía ciudadana que se ha manifestado durante los últimos años, en un contexto de crisis, así nos lo indica. Los partidos políticos progresivos como Podemos en España o Syriza en Grecia, junto con el sindicalismo, que tiene su función, deben jugar un papel en la recuperación del lenguaje del progreso para conseguir que aquellas personas que forman parte del precariado pasen de residentes que suplican derechos a ciudadanos portadores de derechos. Esto forma parte, a su vez, de la participación y de la corresponsabilidad de la ciudadanía, de su compromiso social, entendido como virtud republicana, para garantizar la libertad efectiva de todas las personas. Esta no puede existir sin la igualdad y la fraternidad, la empatía social, como elementos sustanciales de la democracia. El cambio sólo puede venir si actuamos, no simplemente si nos quejamos.

■ Desde su punto de vista, ¿cuál es el papel del sindicalismo de clase hoy?

Tal como he escrito en mi libro, los sindicatos obreros no pueden con facilidad jugar un papel

central para el precariado. Los sindicatos se alinean propiamente con los valores del trabajo asalariado y defienden los intereses de sus miembros. Digamos que las propias condiciones de este grupo, que conforma una nueva clase social en formación, necesita construir sus asociaciones sintetizando el conjunto de intereses de los grupos que lo conforman; unas asociaciones que vendrían a constituir una especie de síntesis de los gremios ocupacionales y de los sindicatos de artesanos y obreros. No obstante, esto no quiere decir que la sociedad ya no necesite a los sindicatos obreros. Son necesarios para poner el foco en las cuestiones del centro de trabajo, para negociar con los empresarios y con el estado en beneficio de los empleados. Por otro lado, sería lamentable que se produjera la desaparición de los sindicatos obreros, ya que fueron una fuerza de progreso, aunque luego se volvieron defensivos, atrapados en su propia historia. Desde mi punto de vista, cuando una institución quiere ante todo reproducir su ayer, está condenada. Soy de la opinión que los sindicatos se deben reestructurar, ser renombrados y relegitimados, antes que se desvanezcan sin remisión.

Por otro lado, como consecuencia de la gran convergencia salarial, fruto de la globalización, los sindicatos en las sociedades occidentales no han conseguido poner freno a la tendencia a la baja de la parte salarial de la economía. De ahí, entre otras razones, la importancia de la renta básica, que lógicamente será fruto de una lucha política frente al estado y no sólo del conflicto entre sindicatos y patronal.

Por lo que respecta al precariado, éste debe ser capaz de representarse a sí mismo, sus intereses, incluso algunos irrelevantes para el proletariado, y de negociar con representantes del mundo del trabajo, así como con otros intereses. Precisamente, una de las razones por las que afirmo que es una “clase peligrosa” es porque es una clase genuinamente transformadora, revolucionaria, si se quiere decir así; quiere ser lo suficientemente fuerte para abolirse a sí misma y las condiciones que definen su existencia. Y ello la convierte en un ente social poderoso en las dinámicas de cambio que veremos en los próximos años. El precariado quizás liberará al proletariado. ■

Robin White y Javier Tébar

El 24 de gener se celebra la Primera Jornada Ciutadana per una Fiscalitat Justa

Els impostos, com a mesura de redistribució i reducció de les desigualtats, són al centre del debat polític i social. Moltes entitats i moviments identifiquen clarament aquest debat com la clau de volta per revertir certes polítiques de retallades i austericidi i lluitar, així, contra la pobresa i l'exclusió. Alhora les pràctiques d'elusió fiscal de grans empreses i fortunes són cada cop més descarades i evidents, i els casos de frau perpetrats per les grans fortunes generen cada cop més escàndol públic.

Podem trobar en la fiscalitat les respostes per caminar cap a una societat més justa? Quines mesures fiscals funcionen per eliminar la pobresa? Som capaços de trobar punts de treball en comú entre aquells que treballem la fiscalitat justa a Catalunya? Quins haurien de ser els propers passos per mobilitzar-nos per aquesta lluita legítima?

PROGRAMA DE LA JORNADA

10.00 – 10.30: Benvinguda i presentació de la jornada.

10.30 – 11.45: Taula rodona "Són els impostos i el sistema fiscal la clau de volta per eliminar la pobresa i les desigualtats? Desigualtats, redistribució i redistribució".

- **Teresa Crespo**, presidenta d'ECAS (Entitats Catalanes d'Acció Social) i del Consell Assessor de Polítiques Socials de la Generalitat.
- **Toni Comín**, professor de ciències socials a ESADE - Universitat Ramon Llull i membre del col·lectiu Democràcia Econòmica.
- **Maite Vilalta**, professora d'hisenda pública a la Universitat de Barcelona.

11.45 – 12.15: Mites i llegendes entorn del sistema tributari. **Miguel Ángel Mayo**, coordinador del Sindicat de Tècnics d'Hisenda (GESTHA) a Catalunya.

12.15 – 13.45: La lluita per un sistema fiscal més just a Catalunya. Espai de treball i debat entre entitats i moviments. Compartir experiències i propers passos.

1. "Escarnis a corporacions que no tributen. L'experiència de Uk Uncut a Anglaterra". **Jordi Garcia**, membre de la Plataforma per una Fiscalitat Justa.
2. "L'impacte de l'evasió fiscal als països del sud. Aprenentatges i reptes". **Francesc Mateu**, director d'Oxfam Intermón a Catalunya
3. "Destapar i denunciar els casos de corrupció i frau des del periodisme crític". **Marc Font**, de La Directa
4. "El canvi vist des de dins. La necessària transformació a les institucions". **David Fernández**, president de la Comissió de Frau i Elusió Fiscal del Parlament de Catalunya.

13.45 – 14.00: Tancament de la jornada.

14.00 – 15.00: Aperitiu de confluència. Espai de coneixença entre participants.

Lloc: Centre Cívic Parc Sandaru (carrer Buenaventura Muñoz, 21, de Barcelona).

Data: 24 de gener

Cal inscripció prèvia. Entrada gratuïta, aportació voluntària per cobrir despeses. Inscripcions aquí.

L'organitza: Plataforma per una Fiscalitat Justa, Ambiental i Solidària.

Hi col·laboren i hi participen: campanya Pobresa Zero, observatoris ciutadans municipals (OCM), Comissió promotora de la ILP per una renda garantida de ciutadania, Plataforma Ciutadana per l'Auditoria del Deute BCN.

Tota la informació de la jornada a: jornada.fiscalitatjusta.cat i a [#FiscalitatJusta24G](https://twitter.com/FiscalitatJusta24G)